

32» Erriberriko Antzerki Klasikoaren jaialdia egingo da gaur hasi eta abuztuaren 3a arte

tzuk ezin direnak egin... Edo, bestela: zertarako egin behar dira? **Marratzu baino lehenago ez duzu zirribororik edo probarik egiten. Ilustratzaileen artean ohikoa al da horrela jokatzea?**

Ez dakit... Nire zirriborroa izaten da, normalean behintzat, jatorrizkoaren oso antzekoa. Marratzen hasi baino lehenago, pentsatu eta pentsatu aritzen naiz. Badaukadala ikusten dudanean hasten naiz marrazten.

Eta aurrenekoan ateratzen da?

Bai. Tira, ez beti... [barreak]. Batzuetan inoiz ez da ateratzen ez zaizulako gustatzen.

Oso zorrotza zara zure obrarekin?

Bai, gehiegi [barreak].

Zure obrak esaten dute adituek soti-la, intimista eta lirikoa dela. Ados al zaude?

Ez dakit. Barruan zaudenean oso zaila da hori ikustea. Kanpotik hala ikusiko da, baina ez dakit arrazoiak daukaten edo ez...

Eta adituek ez direnek zeresaten dituzte?

Horrelako gauzak, edo gustatzen zaiela...

Baina zuek zara konformatzen «gustatzen zait» horrekin...

Ez, ez... Bueno, konformatu... Ez dut txarrera hartzen. Askotan azaltzen duzu zergatik egiten dituzun gauzak, eta jendeak ez ditu ikusten ilustrazioa begiratzen. Baina berdin du. Nik egiten dut egiten dudana, eta aurrera.

Bada ezaugarri bat: pertsonaia ia gehienek lepo lodia daukate. Zer dela-eta?

Aspaldi nabil horrelako pertsonaiekin. Sendotasuna-edo ematen diete. Hankak edo oinak ere moztzen dizkiet, edo eserita daude... Normalean ez ditut hitzal-

diak-eta ematen, baina orain dela gutxi eman dut bat, eta behartu nau gauzak zergatik egiten ditudan aztertzea. Hortaz, gauzak ateratzen dira, eta konturatu naiz lepo lodi bat egiten dietela egonkortasuna emateko, lurrari lotuta egoteko bezala. Orain urte asko, oso finak ziren nire lepoak.

Elementu gutxi erabiltzen dituzu. Pentsatu izan duzu inoiz, behin egin eta gero, hobe izango zela gehiago erabiltzea?

Hitzaldi horretan komentatzen nuen buruan gauza asko ditudala. Lanean hasi baino lehenago

«Haurrentzako testu eta ilustrazioek helduentzako ere balio behar dute»

«Harrigarria da aro digital honetan geroz eta okerrago eskaneatzea»

pentsatzen duzu dena dela zorrak, dena dela posible. Gero, arkatza hartzen duzu, eta hor zaude zu, soil-soilean... Bazegoen liburu bat Hego Amerikan ekotzitakoa, eta bazeukan marrazki bat lorategi jori bat erakusten zuena. Nik ez ditut horrelakoak egiten; ez zaizkit horrelakoak ateratzen. Ez naiz ni hori egingo banu... Buruan eduki dezaket ideia, baina jartzen zara, eta ez. Jartzen baina egin dezaket, baina eginda ikusiko banu, esango nuke: «Ez naiz ni». Baina igual egunen batean egingo dut, eta esango dut nire burua islatuta ikusten dudala; horretarako, aldatu beharra dau-

kat, ordea. Edo hori egiten aldatuko naiz [barreak].

Zer transmititu nahi izaten duzu zure ilustrazioekin? Zer lortu nahi izaten duzu irakurle edo ikuslearengan?

Ez dut baliorik transmititu nahi, eta ez dut ezer lortu nahi izaten. ... Ea... Ez dakit nork irakurriko duen. Inportantea da ni gustura geratzea. Zeintzuk dira balioak? Nik sentitzen dudana, nire ikuspuntua, azaltzen dut testua eta irakurri eta gero. Esaten zidaten pentsatu beharko nuela irakurlearengan. Baina nork irakurriko du? Ez dakit. Eta jakinda ere, nola egiten da hori? Nik nola egin dezaket zuretzako zerbait? Zuk egin beharko duzu zuretzako lana. Zurekin fidela bazara eta sentitzen duzuna egiten baduzu, hori iristen da.

Sufritu egiten duzu sortzen?

Bai eta ez. Hilabete edo gehiago pasatu izan dut, batzuetan, zer egin jakin gabe. Gero, puntuala naiz entregatzen, baina orain denbora gehiago behar dut sortzeko... Baina kontrolatutako sufrikarioa da, badakit eta sufrikariotik zerbait aterako dela. Askotan gertatu zait. Esperientziak ere eman dit hori, baina ez daukat zurian geratzeko beldurrik.

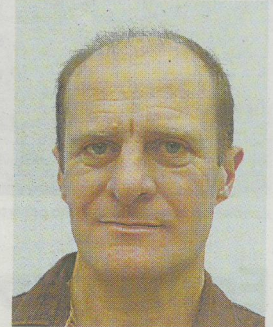
Eskaneatzerakoan xehetasun asko gaitzen al dituzte ilustrazioak?

Bai, gehienetan asko. Tira, batzuetan ez, asko zaintzen dutelako, lan bikaina egiten dutelako, baina beste batzuetan... Harrigarria dena da aro digital honetan, hainbat aurrerapenekin, geroz eta okerrago eskaneatzea. Batzuetan ohitzen dira lanak digitalean jasotzera eta badirudi lan hori gaitzen ari dela. Nik jatorrizko marrazkiak bidaltzen ditut.

33» Los Angeles Crenshaw Gospel Choirren doinuek ireki zuten Gasteizko Jazzaldia, herenegun

Hegan doazen txorien hegalditik sortutakoa

Hegaztiak dira Bilbo Hiria poesia lehiaketan saritutako Jabi Santa Cruzen 'Baso ilun itoan' liburuko irudi nagusia

Jabi Santa Cruz. BERRIA

Inigo Astiz

Hegan doan horri jarri dio begia Jabi Santa Cruz idazleak (Erandio, Bizkaia, 1964). Izan ere, txoriak dira *Baso ilun itoan* poesia liburuko erreferentzia nagusia (Erein). Orain bi urte irabazi zuen lan horrekin Bilboko Udalak antolatutako Blas de Otero-Bilboko Hiria poesia lehiaketako euskarazko saria, eta orain argitaratu dute bilduma. Liburuaren erakuntza ona, eta hizkuntza aberastasuna eta musikaltasuna nabarmendu zuten epaimahaiko kideek. Inaki Geiko marrazkilariak egindako txorien irudiak ere gehitu dituzte orain.

Hiru atal ditu liburua: *Sasi zaharren gainetik*, *Sasi gorrien azpitik* eta *Arantza minetan*. Eta natura eta basoarekin loturiko irudiak dira nagusi poema gehienetan. Orbela, zuhaitzak eta txoriak, esaterako, eta txoriak, batez ere. Laburak dira testurik gehienak, eta badira ia-ia aforismo diren batzuk ere. Hori da, esaterako, *Orbana* poemaren kasua: «Tiro hotsa laburra ohi da. / Haren oihartzuna, / amaigabea». Txoriaren ikuspuntuan jarriko

du maiz irakurlea Santa Cruzek. Hegan. *Behean*. *Goian* poemak, esaterako. «Behean, oso behean, / berreroak, hiriak. / Behean, oso behean, harrabotsak, sirenak. / Behean, oso behean, / arrangurak, oihaak. / Hemen goian, / zantzuak, usainak. / Hemen goian, / aztarnak, susmoak. / Hemen goian, / bakea apur batean».

Aurrez bi liburu osatu zituen
Ez da idazlearen lehen poesia liburua. Aurrez ere badiu beste bi poema liburu. Umeentzako poemak biltzen dituen *Moko bilduma* (Ibaizabal), eta gazteentzako beste bat, olerkiz osatutako *Hiriko baratzean* liburua (Pamela). Horrez gainera, Mario Angel Marrodan saria ere irabazi zuen iaz, *At* izenburuko liburuarekin, baina argitaratu gabe da oraindik.

ioskoa

berriagun
harpidedunentzat **sarrerak**

berriak
gonbidatzen zaitu

48 HEINEKEN JAZZALDIA

The Swallow Quintet
eta Jorge Pardo: Huellas XL

saridunak

Irastorza Artola, Nagore (Hemari)
Elezgarai Flores, Jose Agustín (Mutriku)

Trinitate plaza
Donostia

Uztailak 25, osteguna, 21:00

48 HEINEKEN JAZZALDIA

Dave Douglas Quintet eta
Pharoah Sanders

saridunak

Laurenzena Manjares, Karmele (Donostia)
Olaizola Gorrotxategi, Josune (Oiarzun)

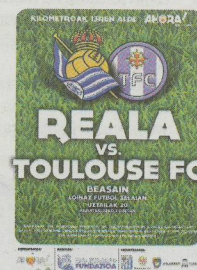

Trinitate plaza
Donostia

Uztailak 26, ostirala, 21:00

KILOMETROEN aldeko FUTBOL PARTIDA

Reala-Tolosa

saridunak

Ibañez Pereira, Jokín (Beasain)
Martín Arrozpide, Juan Carlos (Zamudio)

Loinaz futbol zelaia
Beasain
Uztailak 20
19:00

«dunek Okendo plazako Jazzaldia bulegoan jaso beharko dituzte sarrerak, beranduenez kontzertu eguneko 19:00ak baino lehen.

Bulego ordutegia:

Uztailak 15-19: 09:00-14:00 eta 16:00-19:00 • Uztailak 20-21: 09:00-14:00.
Uztailak 22-23: 09:00-14:00 eta 16:00-19:00 • Uztailak 24-28: 09:00-21:00.

**Saridunek bina sarrera
izango dituzte leihatilan.**

berriagun harpidedun txartela eraman beharra dago ziurtagiri moduan.

Aukera ezazu, **BIZI** euskaraz **berria**